

عنوان مقاله:

تعیین برخی ویژگی های زیستی و رفتاری زنجک *Hishimonus phycitis*، ناقل بیماری جاروک لیموترش با هدف مدیریت بیماری

محل انتشار:

فصلنامه بیماریهای گیاهی، دوره 53، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمد صالحی - دانشیار پژوهش بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی فارس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

عبدالنبی باقری - استادیار پژوهش بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

محمد مهدی فقیهی - استادیار پژوهش بخش تحقیقات گیاهپزشکی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

کرامت الله ایزدپناه - استاد بیماری شناسی بخش گیاهپزشکی دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

تعیین ناقل و ویژگی های انتقال یکی از فاکتورهای کلیدی در مطالعه اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های فیتوپلاسمایی از جمله بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش می باشد. تحقیق حاضر با هدف شناسایی ناقل/ناقلین بیماری جاروک لیموترش و بررسی برخی ویژگی های ناقل این بیماری طی سال های ۹۰-۱۳۸۵ در استان های هرمزگان و فارس انجام شد. بررسی های به عمل آمده در مورد حشرات مکنده جمع آوری شده در باغ های آلوده هشتبندی، میناب و رودان (استان هرمزگان) با استفاده از آزمون پی سی آر و RFLP نشان داد که فیتوپلاسمای مزبور تنها در بدن زنجک *Hishimonus phycitis* و پسپل آسیایی مرکبات (*Diaphorina citri*) وجود دارد ولی تنها زنجک *H. Phycitis* که بیشتر به عنوان ناقل معرفی شده قادر به انتقال فیتوپلاسمای می باشد. زنجک *H. Phycitis* در شرایط طبیعی فقط از روی لیموترش و بکرایی جمع آوری شد در صورتی که در شرایط گلخانه، این زنجک زیر سرپوش پلاستیکی روی کنار و گونه های مختلف مرکبات تکثیر شد. زنجک ناقل روی گیاهان علفی شامل بادنجان، هندوانه، هویج و یونجه که در هند به عنوان میزبان این زنجک گزارش شده اند، تکثیر نشد. جمعیت زنجک ناقل در ماه های بسیار گرم (خرداد تا آبان) روی درختان لیموترش بسیار پایین بود ولی با خنک شدن هوا، جمعیت آن به تدریج افزایش یافت به طوری که در اواخر زمستان و بهار به بیشترین تعداد رسید. جمعیت حشره ناقل روی درختان آلوده لیموترش با اختلاف بسیار معنی داری بیشتر از جمعیت آن روی درختان سالم بود که می تواند نشان دهنده اثرگذاری جاروک ها در جلب و تکثیر حشره ناقل و امکان کنترل حشره ناقل و متعاقب آن بیماری جاروک از طریق حذف جاروک ها باشد.

کلمات کلیدی:

آنالیز مولکولی، 'Candidatus Phytoplasma aurantifolia'، 'Hishimonus'، *phycitis*، زنجک ناقل، لیموترش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1414171>

